

Sporočilo za javnost

Številka: 091-10/2016 (01020)

Datum: 21. november 2016

Delovna doba dijakov in študentov, ki opravljajo začasno in občasno delo

Na podlagi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ - ZUJF-C (Uradni list RS, št. 95/14), ki se je začel uporabljati s 1. februarjem 2015, je bilo uvedeno plačevanje polnih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od dohodkov na podlagi študentske napotnice, ki jih ob izplačilu dohodka obračuna in plača pooblaščen organizacija (študentski servis), in sicer prispevek zavarovanca po stopnji 15,5 odstotka oziroma prispevek delodajalca po stopnji 8,85 odstotka.

Posledično se od 1. 2. 2015 dalje obdobje opravljanja začasnega in občasnega dela dijakov in študentov všteva tudi v pokojninsko oziroma zavarovalno dobo.

Evidentiranje delovne dobe zavarovancev

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za vsakega zavarovanca, tudi za dijake in študente, ki opravljajo začasno ali občasno delo, vodi evidenco s podatki o obdobjih zavarovanja ter osnovah, od katerih so bili plačani prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (matična evidenca zavarovanca).

V skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 103/2007; ZDR-A) so s 1. 1. 2009 prenehale veljati določbe 224., 225. in 226. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR), ki so se nanašale na delovno knjižico. ZDR-A je tako opustil delovno knjižico kot obvezen dokument vsakega zavarovanca. Po 1. 1. 2009 upravne enote zavarovancem tako ne izdajajo več delovnih knjižic, prav tako ni več pravne podlage za vpisovanje podatkov v delovne knjižice, ampak se evidenca o delovni dobi vodi na drugačen, in sicer elektronski način.

Glede na navedeno lahko izpis obdobj zavarovanj oziroma delovne dobe zavarovanci (tudi dijaki in študentje na podlagi opravljanja začasnega oziroma občasnega dela) pridobijo:

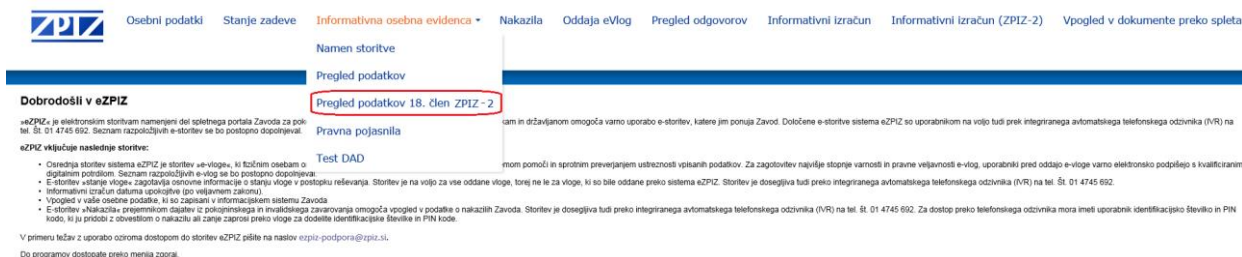
- **osebno** pri katerikoli enoti oziroma izpostavi zavoda **ali pisno** na podlagi [Vloge za izpis obdobj zavarovanja v RS](#),
- preko spleta, na podlagi storitve »Moj eZPIZ«, ki jo na svoji [spletni strani](#) zagotavlja zavod, oziroma z vstopom v [Informativno osebno evidenco](#) s pomočjo digitalnega potrdila.

Preko že navedene Informativne osebne evidence zavod sicer vsem zavarovancem, ki delo opravljajo v okviru drugega pravnega razmerja na podlagi 18. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13 in 102/15 – ZPIZ-2), omogoča vpogled v podatke o obdobjih zavarovanja in osnovah, ki mu jih v skladu z določbo 2. odstavka 40. člena Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Uradni list RS, št. 111/13 in 97/14 – ZMEPIZ-1) posreduje Finančna uprava Republike Slovenije.

Način vstopa v podatke prikazujeta spodnji sliki:

Slika 1 – vstop v podatke o obdobjih in osnovah zavarovanja na podlagi 18. člena ZPIZ-2:

Slika 2 – nabor podatkov za pregled obdobja zavarovanja in osnova na podlagi 18. člena ZPIZ-2:

Številka dosjeja (P-Številka)

Ime

Priimek

Davčna številka

EMŠO

Id_Številka

Leto

Obstoječe zavarovanje v letu (yymmdd): 000000

Iskanje na tabeli

Copy

Vrsta REK dohodka	Edp številka zavezanca	Datum izplačila	Mesec izplačila	EMŠO	Davčna številka	Id_Številka	Ime	Priimek	Davčna številka	Naziv izplačevalca	Bruto obračunani	Prispevek obračunani	Bruto plačano	% plačano	Prispevek plačano	Prispevek neplačano	Trajanje zav. dobe	Doba po 6. odst. 130. člena ZPIZ-2
2518	EDP-93360894-13409	14.07.15	2015.07						93360894		144	35,06	144	100	35,06	0		
2518	EDP-93360894-13973	06.08.15	2015.08						93360894		315	76,71	315	100	76,71	0		
2518	EDP-93360894-14022	07.08.15	2015.08						93360894		74,25	18,08	74,25	100	18,08	0		
2518	EDP-93360894-14251	08.12.15	2015.12						93360894		206,25	50,22	206,25	100	50,22	0		
2518	EDP-93360894-14251	08.12.15	2015.12						93360894		206,25	50,22	206,25	100	50,22	0		
SKUPAJ:											945,75	230,29	945,75	230,29	0	000103	000103	

Poišči Počisti

Na podlagi vnesenega osebnega podatka (davčna številka ali EMŠO) ter leta, za katerega zavarovanec želi izpis izplačanih prejemkov ter izračunanega obdobja, se izpišejo podatki o izplačevalcu prispevkov, mesečne višine izplačil ter izračun skupne pokojninske oziroma zavarovalne dobe na podlagi vplačanih prispevkov.

Posebnost evidentiranja (izračuna) delovne dobe dijakov in študentov na podlagi začasnega in občasnega dela

Zavarovanje na podlagi začasnega in občasnega dela dijakov in študentov je urejeno v 18. členu Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. št. 96/12, 39/13 in 102/2015 – ZPIZ-2), ki ureja obveznost vključitve v zavarovanje za osebe, ki opravljajo delo v okviru drugega pravnega razmerja. Na podlagi opravljanja začasnega in občasnega dela dijakov in študentov se tako ne oblikuje prijava v zavarovanje že ob samem začetku nastopa dela, kot to velja za ostale zavarovance, ampak se na podlagi 6. odstavka 22. člena ZPIZ-2 **obvezno zavarovanje za osebe iz 18. člena ZPIZ-2 vzpostavi po preteku koledarskega leta za nazaj**, ko se na podlagi podatkov Finančne uprave Republike Slovenije (FURS) ugotovi skupni letni znesek vseh prejemkov iz drugih pravnih razmerij in se na njegovi podlagi ter z upoštevanjem drugih obveznih zavarovanj izračuna trajanje zavarovalne dobe.

Na podlagi 130. člena ZPIZ-2 se v zavarovalno dobo šteje obdobje, ugotovljeno na podlagi skupnega letnega zneska vseh prejemkov iz drugih pravnih razmerij, ki jih je prejel zavarovanec iz 18. člena ZPIZ-2. Trajanje zavarovalne dobe se ugotovi tako, da se prizna po en mesec zavarovalne dobe za vsakih doseženih 60 odstotkov povprečne mesečne plače iz leta, za katero se opravi izračun, vendar največ 12 mesecev za posamezno koledarsko leto. Če skupni letni znesek vseh prejemkov iz drugih pravnih razmerij ne dosega 60 odstotkov povprečne mesečne plače, se ugotovi trajanje zavarovalne dobe v sorazmernem delu v skladu s 135. členom ZPIZ-2. V skladu s prehodnimi določbami je v letu 2015 za en mesec zavarovalne dobe potrebno plačati prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od

zneska 54 odstotkov povprečne plače, v letu 2016 od zneska 56 odstotkov povprečne plače in v letu 2017 od zneska 58 odstotkov povprečne plače.

Če zavarovanec iz 18. člena ZPIZ-2 v koledarskem letu, za katerega se opravi izračun, ni dopolnil 12 mesecev zavarovalne dobe z zavarovanjem na drugi podlagi, se obdobje zavarovanja začne z naslednjim dnevom po prenehanju zavarovanja na drugi podlagi ali s prvim dnevom, ko je bil zavarovanec zavarovan na drugi podlagi z manj kot polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom.

Če je bil zavarovanec iz 18. člena ZPIZ-2 v letu, za katero se opravi izračun, že zavarovan z manj kot polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom, se trajanje zavarovalne dobe izračuna do polnega zavarovalnega časa, prejeti zneski plačil iz drugih pravnih razmerij pa se upoštevajo za izračun pokojninske osnove v celoti, če so od njih plačani prispevki.

Če zavarovanec iz 18. člena ZPIZ-2 v letu, za katerega se opravi izračun, ni dopolnil 12 mesecev zavarovalne dobe, se trajanje zavarovalne dobe izračuna do dopolnitve 12 mesecev zavarovanja.

Glede na navedeno torej zavod za izračun zavarovalne dobe za dijake in študente na podlagi opravljanja začasnega in občasnega dela v koledarskem letu potrebuje:

- podatek o povprečni mesečni plači za leto izračuna pokojninske oziroma zavarovalne dobe, ki je uradno objavljena s strani Statističnega urada RS, in
- podatke FURS-a o skupnem znesku vseh prejemkov iz drugega pravnega razmerja za posameznega dijaka oziroma študenta.

V skladu z navedenim zavod vsem dijakom in študentom, ki opravljajo začasno in občasno delo, v letu 2016 zagotavlja izpis vplačanih/obračunanih prispevkov ter izračun skupne pokojninske oziroma zavarovalne dobe za leto 2015. Za leto 2016 bo natančen izpis vplačanih/obračunanih prispevkov ter izračun skupne pokojninske omogočal, ko bo znan podatek o povprečni mesečni plači za leto 2016, to je sredi februarja 2017.

Izjemoma (npr. dokazovanje delovnih izkušenj ob prvi sklenitvi pogodbe o zaposlitvi) zavod izda dijaku oziroma študentu **začasno** potrdilo oziroma izpis vplačanih/obračunanih prispevkov ter izračun skupne pokojninske oziroma zavarovalne dobe tudi za tekoče koledarsko leto (2016) ob upoštevanju zadnje znane povprečne mesečne plače (za leto 2015) ter do izdaje potrdila prejetih podatkov o vplačanih/obračunanih prispevkih – **začasna informacija o trajanju zavarovanja za zavarovance iz 18. člena ZPIZ-2 za leto 2016.**

Skupni podatki o začasnem in občasnem delu študentov v letu 2016

Po podatkih, ki jih je za leto 2016 prejel zavod s strani FURS, je bilo na podlagi začasnega in občasnega dela za 89.454 dijakov in študentov vplačanih 45.393.499,86 evra prispevkov za socialna zavarovanja. Ob upoštevanju povprečne plače za leto 2015 je v povprečju vsak dijak oziroma študent na podlagi opravljanja začasnega in občasnega dela pridobil 2 meseca in pol pokojninske oziroma zavarovalne (delovne) dobe.

V letu 2015 je bilo na podlagi začasnega in občasnega dela za 97.119 dijakov in študentov vplačanih 52.188.377,38 evra prispevka, kar povprečno pomeni 2 meseca in 19 dni zavarovalne dobe za posameznega dijaka oziroma študenta.

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije

Kolodvorska 15, Ljubljana

Telefon: (01) 47 45 100

informacije@zpiz.si